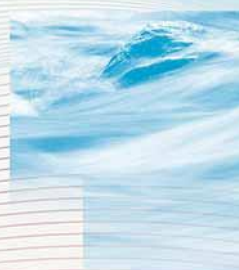

Nader onderzoek Ecologie

Deelgebied 't Seuverick te Oisterwijk

Documentcode: 17M1187.RAP001.NO

Nader onderzoek Ecologie

Deelgebied 't Seuverick te Oisterwijk

Documentcode: 17M1187.RAP001.NO

Opdrachtgever

Gemeente Oisterwijk
Postbus 10101
5060 GA Oisterwijk

Contactpersoon opdrachtgever

De heer D. van Mier

Contactpersoon LievenseCSO

De heer J. van Mil
T: 088 910 2043
E: JvMil@LievenseCSO.com

Projectcode	17M107
Documentnummer	17M1187.RAP001.NO
Versiedatum	29 november 2017
Status	Concept

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
17M1187.RAP001.NO	29 november 2017	Definitief	
Opgesteld door:	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil, Msc	Adviseur Ecologie	27.11.2017	
Geverifieerd door:	Functie	Datum	Paraaf
M. Gehem	Adviseur Ecologie	29.11.2017	
Akkoord projectleider:	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil, Msc	Adviseur Ecologie	29.11.2017	

LIEVENSECSO MILIEU B.V.

BUNNIK

Postbus 2
3980 CA Bunnik
Regulierenring 6
3981 LB Bunnik

LEEWARDEN

Postbus 422
8901 BE Leeuwarden
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

DEVENTER

Postbus 2018
7420 AA Deventer
Gotlandstraat 26
7418 AZ Deventer

MAASTRICHT

Postbus 1323
6201 BH Maastricht
Sleperweg 10
6222 NK Maastricht

HOOGVLIET

Postbus 551
3190 AM Rotterdam-Hoogvliet
Hoefsmidstraat 41
3194 AA Rotterdam-Hoogvliet

E-mail: info@LieverseCSO.com
KvK-nummer: 30152124

Website: LieverseCSO.com
BTW-nummer: NL. 8075.03.368.B.01

IBAN: NL63 ABNA 0570208009

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1 Inleiding	2
1.1 Nader onderzoek beschermde natuurwaarden.....	2
1.2 Wettelijk kader	3
2 Plangebied.....	4
2.1 Huidige situatie	4
2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen	5
3 Onderzoeksopzet en methode.....	6
3.1 Afbakening opzet	6
3.2 Onderzoeksopzet	6
4 Resultaten	9
4.1 Resultaten quickscan.....	9
4.2 Resultaten nader onderzoek	9
4.3 Overige soorten en bijzonderheden	10
5 Effectbeoordeling, conclusie en aanbevelingen.....	11
5.1 Effecten en conclusie	11
5.2 Aanbevelingen.....	11
5.3 Geldigheid onderzoeksgegevens.....	12

Bijlagen

Bijlage 1	Wet natuurbescherming
Bijlage 2	Literatuur
Bijlage 3	Kaart regionale ligging

1 Inleiding

1.1 Nader onderzoek beschermde natuurwaarden

In opdracht van de Gemeente Oisterwijk heeft LievenseCSO Milieu B.V. een nader onderzoek naar de aanwezigheid van bunzing, hermelijn, wezel en het landhabitat van vinpootsalamander uitgevoerd voor het plangebied 't Seuverick te Oisterwijk.

Aanleiding voor het nader onderzoek is de Quicksan Natuurwetgeving (LievenseCSO Milieu B.V., projectcode 17M8005, 2017) die in het kader van de geplande planontwikkeling eerder dit jaar is uitgevoerd. In deze quickscan is geconcludeerd dat er sprake is van potentiële verblijfplaatsen van bunzing, wezel, hermelijn en vinpootsalamander in het plangebied. Deze soorten kunnen mogelijke schade ondervinden als gevolg van de planontwikkeling. Op basis van de quickscan is geadviseerd om nader onderzoek uit te voeren naar het gebruik van het plangebied door bovengenoemde soorten. In onderhavige rapportage wordt ingegaan op het nader onderzoek bunzing, wezel, hermelijn en vinpootsalamander.

Het doel van dit nader onderzoek is vast te stellen de betreffende ontheffingsplichtige soorten het plangebied gebruiken en welke functie het plangebied voor deze soorten heeft. Indien het plangebied onderdeel uit maakt van het leefgebied van bunzing, hermelijn, wezel en/of vinpootsalamander wordt beoordeeld of geplande ontwikkelingen strijdig zijn met de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). In geval van te verwachten knelpunten tussen de soort en planontwikkeling, wordt aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn en welke mitigerende (verzachtende maatregelen) en/of compenserende maatregelen van toepassing kunnen zijn. Op basis van dit nader onderzoek kan, indien nodig, een ontheffing worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, Provincie Noord-Brabant.

Als het plangebied geen functie heeft voor bunzing, hermelijn, wezel en/of vinpootsalamander is het aanvragen van een ontheffing en het nemen van soortgerichte maatregelen niet noodzakelijk. Wanneer beschermde soorten aanwezig zijn maar negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, blijven te allen tijde de algemene beschermende bepalingen van kracht in de zin van de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).

LievenseCSO Milieu B.V. is door Normec Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van LievenseCSO Milieu B.V. voor de flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is CSO lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). LievenseCSO Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde nader onderzoek. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom.

1.2 Wettelijk kader

De Wnb voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage 1). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In de Wnb zijn hiernaast, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten:

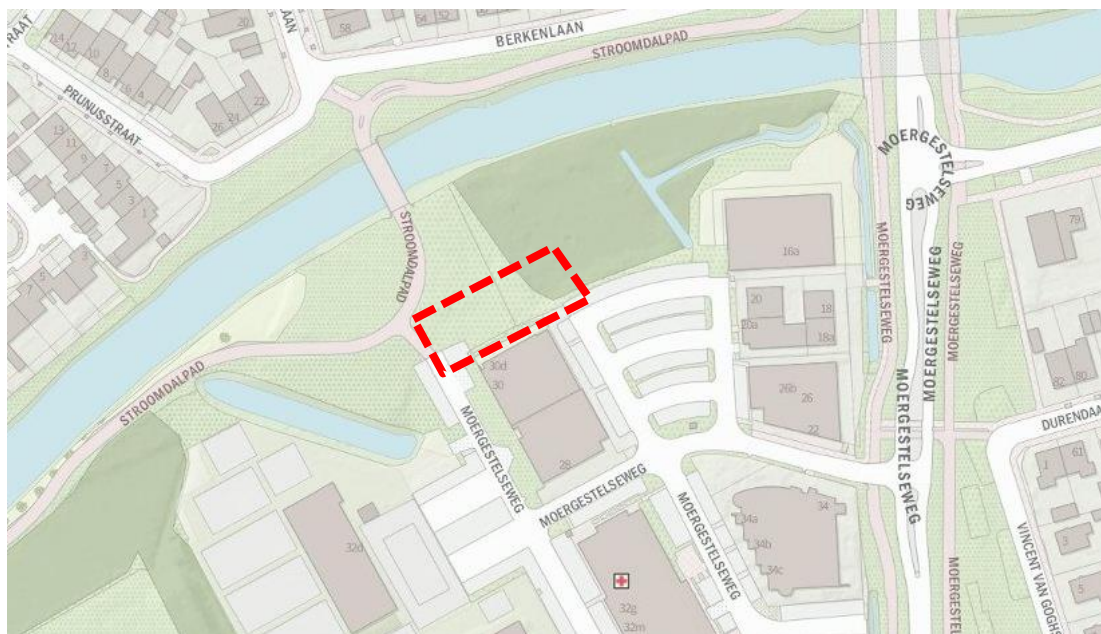
- artikel 3.1: Vogelrichtlijnsoorten;
- artikel 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I;
- artikel 3.10: Andere (nationale) soorten.

Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. In bijlage 1 staat nader toegelicht welke verboden dit zijn en wat deze inhouden.

2 Plangebied

2.1 Huidige situatie

Langs de Moergestelweg te Oisterwijk bevindt zich het gemengde verzorgingsgebied 't Seuverick. Ten noorden van de huidige parkeerplaats ligt de uitbreidingslocatie daarvan (zie figuur 2.1, 2.2 en 2.3). Het uitbreidingsgebied is circa 830 m² groot en bestaat op dit moment uit een bosschage met een rijke ruige ondergroei zonder bebouwing. Delen zijn bedekt met een dikke strooisel laag. Het uitbreidingsgebied is deels (circa 215 m²) onderdeel van het NNN. Dit deel wordt aan de noordzijde begrensd door de Voorste Stroom.

Figuur 2.1: situering van het plangebied (rode gestippelde contour)

Figuur 2.2: Aanzicht van het plangebied vanaf het Stroomdalpad

Figuur 2.3: Aanzicht van het plangebied vanaf de parkeerplaats aan de Moergestelweg

3 Onderzoeksopzet en methode

3.1 Afbakening opzet

Het nader onderzoek betreft een soortgerichte inventarisatie naar het voorkomen van bunzing, hermelijn, wezel en vinpootsalamander in het plangebied. Uit de veldbezoeken is naar voren gekomen dat in het plangebied meerdere potentiële geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn van bovengenoemde soorten. Voor het onderzoek naar bunzing, hermelijn en wezel is gebruik gemaakt van een onderzoeksmethode met camera's en lokstoffen (Provincie Noord-Holland, 2017 en Bouwens, 2017). Hiermee kan het gebruik en de intensiteit van gebruik van het plangebied en de verblijfplaatsen worden vastgesteld. Voor het landhabitat van de vinpootsalamander is gericht onderzoek gedaan doormiddel van de zogenaamde plaatjes methode.

Indien aanwijzingen zijn aangetroffen van betreffende soort(en) in het plangebied, is een inschatting gemaakt van de functie en waarde van het plangebied voor de betreffende soort. Het nader onderzoek kan gebruikt worden als bijlage bij een eventuele ontheffingsaanvraag.

3.2 Onderzoeksopzet

De veldonderzoeken zijn uitgevoerd door mevrouw M. Gehem en de heer J. van Mil, beide werkzaam bij LievensenseCSO Milieu B.V..

Tabel 3.1: Overzicht onderzoeksperioden van de mogelijk aanwezige soorten

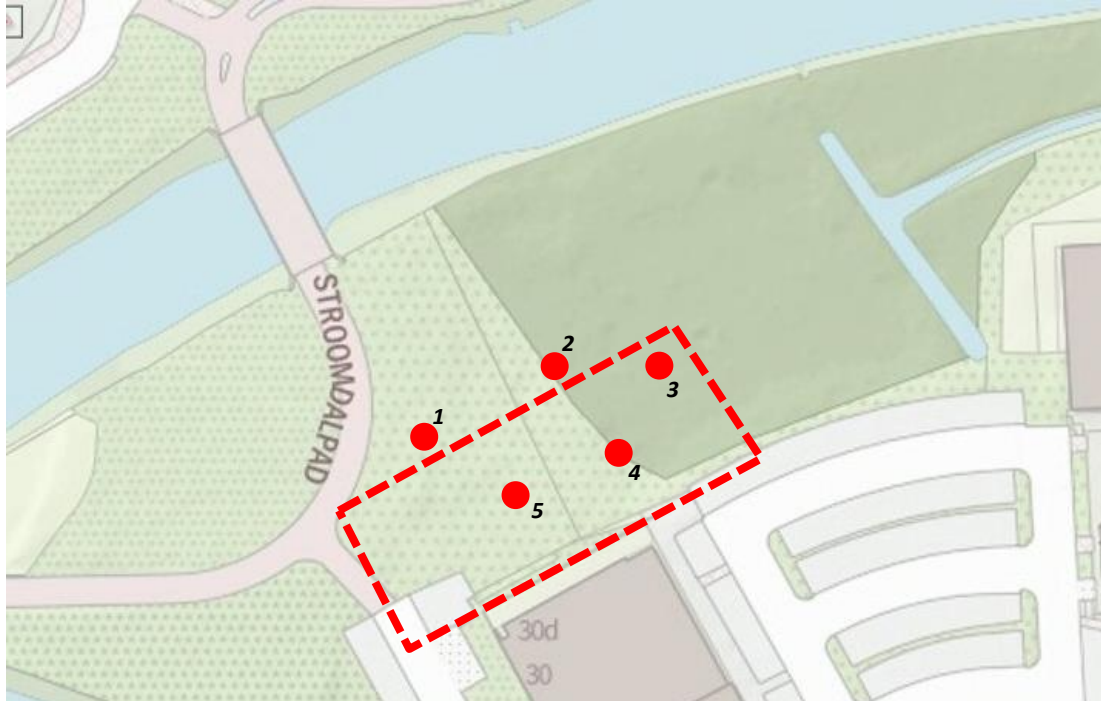
Beschermd soort	Status onderzoeksperiode											
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
Hermelijn												
Bunzing												
Wezel												
Vinpootsalamander												

	suboptimale onderzoeksperiode
	optimale onderzoeksperiode
	niet geschikte onderzoeksperiode

Bunzing, hermelijn en wezel

Voor het onderzoek naar bunzing, hermelijnen wezel is gebruik gemaakt van de methodiek zoals omschreven in de handreiking marters van de provincie Noord-Holland (Provincie Noord-Holland, 2017), de handreiking van de provincie Noord-Brabant (Bouwens, 2017) en EcoNatura (Bilijam & Maanen, 2012). Bunzing, hermelijn en wezel zijn jaarrond actief maar de hoogste trefkans is in het voor en najaar gezien de dieren dan hun territorium intensiever benutten (voortplantingsperiode met een uitloopt tot augustus; tabel 3.1). Op basis van de territorium grootte van de verwachte soorten (tussen de 4 en 10000 hectare) is gekozen voor het plaatsen van vijf camera's, dit is meer dan één camera per mogelijk territorium (Zoogdiervereniging 2017a, 2017b, 2017c).

De camera's zijn op 23 augustus in het plangebied geplaatst. De camera's zijn verspreid over het plangebied geplaatst op locaties met een hoge verwachting (dekking/schuilplaats aanwezig).

Figuur 3.1: Locatie van de cameravallen (punten met nummers) in en om het plangebied (rood gestreepte contour).

Figuur 3.2: Camera aan boom

Figuur 3.3: Blik sardientjes op een piket met rechtsboven een tapijttegel.

Tabel 3.2: Gegevens van de uitgevoerde veldbezoeken voor bunzing, hermelijn, wezel en vinpootsalamander

Datum	Activiteit	Bijzonderheden
23-08-2017	Plaatsen camera's en tapijttegels	Geen
28-08-2017	Controle 1	Geen
04-09-2017	Controle 2	Geen
12-09-2017	Controle 3	Geen
20-09-2017	Controle 4	Geen
27-09-2017	Controle 5	Geen
04-10-2017	Eindcontrole en opruimen	Camera 1, 2 en 5 verdwenen. Camera 2 teruggevonden in Voorste Stroom

Vinpootsalamander

Het onderzoek naar de aanwezigheid van vinpootsalamander is uitgevoerd op basis van de zogenaamde plaatjes methode (Diepenbeek en Van Delft, 2006). De vinpootsalamander warmt zich in het landhabitat graag op beschutte plaatsen op, zoals onder stammen en in bladhopen in zon beschenen bosranden. In het inventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2017) wordt voor het onderzoek naar vinpootsalamander geadviseerd om onder geschikte schuilplaatsen te zoeken naar exemplaren. Een goed alternatief voor natuurlijke schuilplaatsen wordt gevormd door vierkante stukken plaatmateriaal (in dit geval tapijttegels). Deze tapijttegels warmen in het zonlicht snel op en vormen zodoende een ideale schuilplaats. De dieren warmen zich onder de plaatjes op en door deze om te keren zijn ze eenvoudig te vinden. Bij iedere cameralocatie (zie figuur 3.1) is een tapijttegel in het plangebied gelegd (zie figuur 3.3), welke iedere controleronde (zie tabel 3.2) is gecontroleerd op de aanwezigheid van beschermde soorten. Er zijn in totaal 6 controlerondes uitgevoerd.

4 Resultaten

4.1 Resultaten quickscan

Begin dit jaar is door LievenseCSO Milieu B.V. een quickscan uitgevoerd (LievenseCSO, 2017). De conclusie van de quickscan is dat het plangebied geschikt habitat bevat voor bunzing, hermelijn, wezel en vinpootsalamander. Voor bunzing, hermelijn en wezel is het plangebied in potentie geschikt als onderdeel van het leefgebied (verblijfplaatsen en foerageergebied) door de aanwezigheid van oude hollen van bijvoorbeeld muizen, mol en konijn. Bovendien is in het plangebied voldoende dekking aanwezig in de vorm van bosschages, houtstapels en ondergroei. Voor de vinpootsalamander biedt het plangebied geschikt landhabitat (bos en struweel) door de ligging naast de Voorste Stroom en andere potentiële voortplantingswateren kan het plangebied een functie hebben als landbiotoop.

In dit nader onderzoek is onderzocht of bunzing, hermelijn, wezel en vinpootsalamander gebruik maken van het plangebied en de potentiële verblijfplaatsen.

4.2 Resultaten nader onderzoek

Bunzing, hermelijn en wezel

Met de cameravallen zijn geen waarnemingen gedaan van bunzing, hermelijn of wezel. Tijdens de verschillende veldbezoeken zijn geen sporen (o.a. uitwerpselen of prooiresten) gevonden van aanwezigheid van deze soorten. Tijdens de verschillende veldbezoeken en op de beelden zijn diverse huiskatten, een enkele vos en kinderen waargenomen (figuur 4.4). Tijdens de verschillende veldbezoeken is regelmatig afval waargenomen. Op basis van het aanwezige afval en de waarnemingen van kinderen wordt aangenomen dat het plangebied regelmatig door mensen wordt verstoord. De gebruikersdruk en aanwezigheid van huiskatten maken het plangebied minder aantrekkelijk als verblijfplaats voor bunzing, hermelijn en wezel.

Figuur 4.1: Huiskat bij camera 3

Figuur 4.2: Vos bij camera 3

Op basis van het ontbreken van waarnemingen of sporen en de aanwezigheid van huiskatten en recreanten kan de aanwezigheid van een verblijfplaats van bunzing, hermelijn en wezel redelijkerwijs worden uitgesloten. Het plangebied heeft daarom geen essentiële functie voor bunzing, hermelijn en wezel.

Vinpootsalamander

Tijdens geen van de bezoeken is de vinpootsalamander (of andere beschermde soorten) waargenomen onder de tapijttegels. Zoals hierboven genoemd wordt het gebied gebruikt door katten en mensen. Op basis van het ontbreken van waarnemingen van vinpootsalamander kan het voorkomen van een verblijfplaats van vinpootsalamander redelijkerwijs worden uitgesloten. Het plangebied heeft daarom geen essentiële functie als onderdeel van het landhabitat voor de vinpootsalamander.

4.3 Overige soorten en bijzonderheden

Op de cameravallen zijn diverse andere soorten waargenomen, zoals: egel, vos (zie figuur 4.2), houtduif (zie figuur 4.3), (zang)lijster (zie figuur 4.4), vink en koolmees. Voor deze soorten geldt de algemene zorgplicht. Er zijn geen waarnemingen van andere strikt beschermde flora- of faunasoorten aangetroffen. Een overzicht van alle op camera vastgestelde soorten is te vinden in tabel 4.1.

Figuur 4.3: Houtduif bij camera 2

Figuur 4.4: Kinderen bij camera 5

Tabel 4.1: Waargenomen soorten per cameralocatie.

Soort	Cameralocatie
Vos	1, 2, 3
Huiskat	2, 3, 5
Egel	2
Houtduif	2
Zanglijster	2
Vink	2
Koolmees	2

5 Effectbeoordeling, conclusie en aanbevelingen

5.1 Effecten en conclusie

Op basis van het nader onderzoek is vastgesteld dat het plangebied geen functie heeft als verblijfplaats van bunzing, hermelijn, wezel of vinpootsalamander. Het plangebied heeft daarmee geen essentiële functie voor deze soorten. Door de aanwezigheid van huiskatten en recreanten wordt het gebruik van het plangebied als onderdeel van het foerageergebied van bunzing, hermelijn en wezel niet verwacht. Negatieve effecten op bunzing, hermelijn, wezel en vinpootsalamander worden, op basis van de resultaten, zowel tijdens als na de voorgenomen ingreep niet verwacht. Een nadere effecten beoordeling is dan ook niet aan de orde.

Negatieve effecten op verwachte beschermde soorten kunnen worden uitgesloten, derhalve is het aanvragen van een ontheffing niet aan de orde.

5.2 Aanbevelingen

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten, ook die niet beschermd zijn via de Wnb, geldt altijd de zorgplicht (artikel 1.11). In de zorgplicht wordt gesteld dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Dit betekent dat tijdens de werkzaamheden rekening dient te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van diverse algemene soorten. Aanwezige dieren dienen de gelegenheid te krijgen om het terrein zelfstandig te verlaten. Indien deze dieren het terrein niet zelfstandig kunnen verlaten, dienen deze te worden verplaatst naar geschikt habitat buiten de ingreep. De voorkeur gaat uit naar het uitvoeren van werkzaamheden buiten de kwetsbare periode.

Minst kwetsbare periode

Een groot deel van de verwachte schade aan de mogelijk aanwezige soorten is te voorkomen door buiten de kwetsbare periode van deze soorten te werken. Dat wil zeggen buiten de voortplantingsperiode en de overwinteringsperiode. Voor deze periode zijn enkel richtdata te geven omdat deze sterk worden beïnvloed door de weersomstandigheden.

Ten aanzien van broedvogels wordt geadviseerd verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen (doorgaans tussen 15 maart en 15 augustus) uit te laten voeren. Wordt er wel in het broedseizoen gewerkt dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden een deskundige op het gebied van vogels te worden ingezet. De deskundige stelt vast of broedsels aanwezig zijn en zo ja of deze worden verstoord door de toekomstige werkzaamheden.

Het gebruik van lichtbronnen

In verband met het voorkomen van vleermuizen binnen de invloedssfeer van het plangebied wordt geadviseerd om de werkzaamheden enkel tussen zonsopkomst en -ondergang uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is dient met de verlichting (tijdens bouwfase en bij realisatie) rekening gehouden te worden met soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk 's nachts te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken.

5.3 Geldigheid onderzoeksgegevens

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert over het algemeen de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”*

Bijlagen

Bijlage 1 Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hier aan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significante negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

Soortenbescherming

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is erop gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

Verbodsbepalingen

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1).

Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

- lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Houtopstanden

Het doel van in de Wnb opgenomen de regels ten aanzien van houtopstanden blijft de blijft de instandhouding van het bosareaal. De kern wordt gevormd door een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze regels vloeien als zodanig niet onmiddellijk voort uit internationale verplichtingen, maar is van wezenlijk belang in het licht van nationale en internationale natuur-, landschaps- en milieudoelstellingen.

De regels met betrekking tot houtopstanden zijn van toepassing op alle bossen en houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Wn' groter dan 1.000 m² en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen. De wet verplicht om de grond waarop het bos heeft gestaan binnen 3 jaar opnieuw in te planten met bomen. Indien mogelijk is herplanting door natuurlijke verjonging ook toegestaan. Waar natuurlijke verjonging niet mogelijk of te verwachten is, bijvoorbeeld bij lintbeplantingen minder dan 30 meter breed, moet geplant worden met boomsoorten die aansluiten bij de groeiplaats. De begrenzing 'bebouwde kom Wn' wordt door de gemeente vastgesteld, maar hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de wegenverkeerswet. In geval een boom/bomen of andere houtopstanden binnen de bebouwde kom worden gekapt, dan kan een gemeentelijke (omgevings-) vergunning nodig zijn. Dit zal specifiek bij de betreffende gemeente moeten worden nagegaan. Struikbeplantingen groter dan 1.000 m² vallen onder de wet, met uitzondering van éénrijige geschoren meidoornheggen die als zodanig zijn aangelegd en worden beheerd. Spontane bosopslag langs sloten, op natuurterreinen en braakliggende terreinen valt onder de Boswet, zodra sprake is van een bedekkings-percentages van 60% en een opslag van vijf jaar of ouder. De Boswet is niet van toepassing op: erven en tuinen, windschermen van bomen langs boomgaarden, éénrijige beplanting van populier of wilg op of langs landbouwgronden, Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, vruchtbomen, kerstspinnen en kweekgoed.

Ook bevat de Wnb een basis om regels te stellen ter uitvoering van Europese regels die beogen te verzekeren dat in internationaal verband verhandeld hout en verhandelde houtproducten duurzaam zijn.

Nesten

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken.

Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Bijlage 2 Literatuur

Bilijam, F. & E. van Maanen, 2012 Beter gebruik van cameravallen in onderzoek naar marterachtigen, Econatura, Diepenveen.

Bauwens, S. 2017 Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. Rapport van de zoogdiervereniging in opdracht van de provincie Noord-Brabant. Rapportnummer 2017.32. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Diepenbeek, A. van & J. van Delft, 2006. Het waarnemen van amfibieën en reptielen. Stichting RAVON, Nijmegen.

LieveenseCSO Milieu B.V., 2017, Quickscan Natuurwetgeving Sportpark Den Donk te Oisterwijk, Documentcode 17M8005.RAP001.Qsn.v3. LieveenseCSO Milieu B.V., Bunnik

NDFF, 2017a Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF - quickscanhulp.nl

NDFF, 2017b NDFF verspreidingsatlas NDFF - verspreidingsatlas.nl

NGB, 2017, Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017), Netwerk Groene Bureaus, Odijk

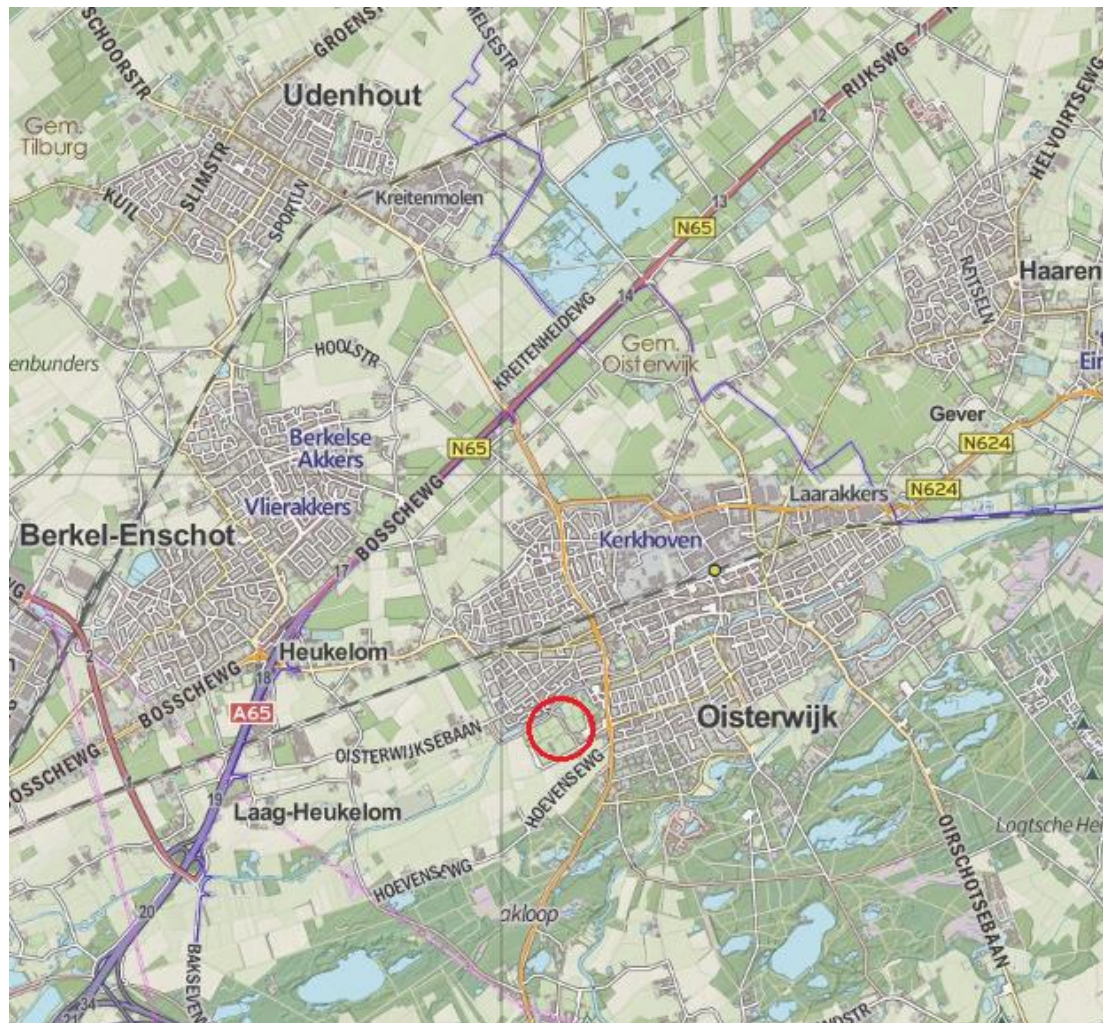
Provincie Noord-Holland, 2017, Handreiking marters: Wezel, hermelijn en bunzing beschermd in Noord-Holland wat betekent dit voor beheer en inrichting, Provincie Noord-Holland, Haarlem

Zoogdiervereniging, 2017a, de wezel (*Mustela nivalis*) geraadpleegd op 20 juli 2017 via <http://www.zoogdiervereniging.nl/de-wezel-mustela-nivalis>

Zoogdiervereniging, 2017b, de bunzing (*Mustela putorius*) geraadpleegd op 20 juli 2017 via <http://www.zoogdiervereniging.nl/bunzing-mustela-putorius>

Zoogdiervereniging, 2017c, de hermelijn (*Mustela erminea*) geraadpleegd op 20 juli 2017 via <http://www.zoogdiervereniging.nl/de-hermelijn-mustela-erminea>

Bijlage 3 Kaart regionale ligging

Locatie van het plangebied (rood omcirkeld; bron: pdok.nl)